

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02- 900/23-8384/2

Podgorica, 13.12.2023.godine

**Za: MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA, Stanka Dragojevića 2, Podgorica
gospodinu, dr Filipu Ivanoviću, ministru**

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći

Veza: 9/1-900/23-52-23 od 21.11.2023. godine

Poštovani gospodine Ivanoviću,

Povodom *Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći*,
Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da se Evropska unija zajedno sa svojim državama članicama obavezala na ostvarivanje kolektivnog cilja izdvajanja za službenu razvojnu pomoć u iznosu do 0,7% bruto nacionalnog dohotka do 2030. godine, što bi značilo da pristupanjem Evropskoj uniji izdvajanja Crne Gore za razvojnu i humanitarnu pomoć iznosila bi do 0,33 % bruto nacionalnog dohotka, kao i da Crna Gora mora da ispuni dva uslova, da se za službenu razvojnu pomoć koriste sredstva iz državnog budžeta i da programi treba da budu usmjereni zemljama u razvoju, koje su kao takve prepoznate na listi Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj.

Takođe, navedena izdvajanja obuhvataju sredstva za Evropski razvojni fond, čiji iznos će biti pregovaran nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, dio kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, pružanje ekspertske pomoći, upućivanje humanitarne pomoći, kao i ostale kategorije shodno metodologiji Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj. Dodatno, način na koji se planiraju finansijska sredstva za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć, nije predmet zakona već se definiše tokom pripremanja Zakona o budžetu, te do članstva Evropskoj uniji državne institucije u okviru svojih budžeta planiraju sredstva za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć.

U tački 5, Izvještaja o analizi uticaja propisa, navedeno je da se finansijska sredstva za službenu razvojnu pomoć Crne Gore zemljama u razvoju za sada planiraju samo u budžetu Ministarstva vanjskih poslova, kao i da su u pitanju razne kategorije troškova koje državne institucije već imaju u okviru svojih budžeta, te da je za svako upućivanje međunarodne razvojne i humanitarne pomoći potrebna procjena visine budžetskih sredstava koja se opredeljuju za tu namjenu, kao i mišljenje Ministarstva finansija prije upućivanja Vladi na razmatranje i usvajanje.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći uz inovirani Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa - RIA obrazac*, uz napomenu da je finansijska sredstva potrebna za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć potrebno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

 MINISTAR
Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO VANJSKIH POLOVA

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

U skladu sa zahtjevima iz pregovaračkog procesa sa EU, u okviru poglavlja 30 – Vanjski odnosi, Crna Gora se obavezala da uspostavi sistem razvojne saradnje i humanitarne pomoći. Iako je poglavlje 30 - Vanjski odnosi privremeno zatvoreno Crna Gora kontinuirano sprovodi sve aktivnosti koje proizilaze iz pregovora, između ostalog i uspostavljanje sistema međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći. Crna Gora je 2018. godine donijela Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, čime se našla u dualnoj poziciji, pa je u isto vrijeme primalac i zemlja donator.

Prema članovima 208-211 i 214 Lisabonskog ugovora, kao i smjernicama OECD-a, razvojna saradnja se definiše kao skup ekonomskih, finansijskih i tehničkih mjera, uključujući finansijsku pomoć, namijenjenih unapređenju ekonomskog i socijalnog razvoja zemalja u razvoju. Sa druge strane, humanitarna pomoć (koja je dio zvanične razvojne pomoći - Official Development Assistance - ODA) kategoriše se kao kratkoročna pomoć za spašavanje života, smanjenje ljudske patnje i očuvanje čovjekovog dostojanstva i namijenjena je više stanovništvu nego državama, uz poštovanje principa humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti i nezavisnosti.

Postojećim zakonskim rješenjem je centralizovana oblast razvojne saradnje i humanitarne pomoći, odnosno koordinator je Ministarstvo vanjskih poslova. Sagledavajući metodologiju OECD i obuhvat razvojne saradnje i humanitarne pomoći, u praksi ostali resori učestvuju i pružaju razvojnu i humanitarnu pomoć drugim zemljama, te je intencija da izmjenom važećeg Zakona bude usklađena normativa s uspostavljenom praksom.

- Koji su uzroci problema?

Uzroci problema su nemogućnost adekvatne implementacije važećeg Zakona, s obzirom da je centralizovan sistem razvojne saradnje i humanitarne pomoći, odnosno u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova, dok je u praksi drugačija situacija. Npr. Ministarstvo unutrašnjih poslova koordinira upućivanje

humanitarne pomoći na osnovu zaključenih bilateralnih sporazuma, kao i preko mehanizama EU i NATO, dok je važećim Zakonom propisano da na predlog Ministarstva vanjskih poslova Vlada donosi Odluku o upućivanju humanitarne pomoći. I u dijelu koji se odnosi na donošenje Odluke, dugogodišnja praksa je da Vlada odlučuje o upućivanju humanitarne pomoći na osnovu Informacije o upućivanju humanitarne pomoći, koju ne priprema jedino Ministarstvo vanjskih poslova, već i Ministarstvo unutrašnjih poslova, koje koordinira sa ostalim resorima. Prepoznavši navedene probleme, odnosno nemogućnost za adekvatnu implementaciju važećeg Zakona, Ministarstvo vanjskih poslova je iniciralo izmjene istog. Nakon usvajanja Informacije o stanju i izazovima u oblasti razvojne saradnje i humanitarne pomoći u decembru 2021, zaključcima Vlade je Ministarstvo vanjskih poslova zaduženo da formira Međuresorsku radnu grupu u cilju pripreme izmjene Zakona.

- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Shodno obrazloženim smjernicama OECD, a prema metodologiji OECD, službena razvojna pomoć obuhvata razne kategorije troškova koje državne institucije već imaju u okviru svojih budžeta (npr. obračun dijela kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, obračun za upućivanje ekspertske pomoći, održavanje seminara/radionica/ljetnjih škola, upućivanje spasilačkih ekipa u zemlje pogođene prirodnom nepogodom idr.). Naime, obračun službene razvojne pomoći nije moguće realizovati bez učešća ostalih državnih institucija i dostavljanja podataka o istom, kako bi Ministarstvo vanjskih poslova moglo da vodi adekvatnu evidenciju. Takođe, u upućivanju razvojne i humanitarne pomoći već učestvuju državne institucije, te centralizovanje sistema je dovelo do situacije koja ne odgovara faktičkom stanju. Upravo iz tih razloga, neophodno je decentralizovanje sistema razvojne saradnje i humanitarne pomoći.

- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predstavnik Ministarstva vanjskih poslova je član Radne grupe za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi. Na redovnoj osnovi, učestvuje u pripremi Priloga izvještaju Evropskoj komisiji, te prilikom objedinjavanja podataka, potrebno je da državne institucije prepoznaju šta se po metodologiji OECD obračunava kao službena razvojna pomoć. Izmjenom Zakona i decentralizovanjem sistema razvojne i humanitarne pomoći, podjednako učestvuju državne institucije i jača svijest o ovoj oblasti.

U slučaju da se ne izmijeni važeći Zakon, došli bi u situaciju da nakon pristupanja EU, Crna Gora bi imala dodatne probleme u implementaciji važećeg Zakona, imajući u vidu da članstvom Crne Gore u EU, obaveze u ovoj oblasti rastu. Konkretni problemi već su prepoznati prilikom upućivanja humanitarne pomoći, s obzirom da je MUP – Direktorat za zaštitu i spašavanje kontakt tačka za saradnju, kao i koordinaciju međunarodne pomoći u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (veoma značajna saradnja sa Centrom za koordinaciju odgovora na vanredne situacije – ERCC) i NATO Evroatlantskog centra za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC). Takođe, prema važećim bilateralnim sporazumima, a na poziv zemlje pogođene prirodnom nepogodom, MUP direktno upućuje humanitarnu pomoć. Dok, prema važećem Zakonu za koordinaciju

<p>upućivanja humanitarne pomoći je nadležno MVP. Nadalje, u dijelu razvojne saradnje, potrebno je da državni organ koji upućuje službenu razvojnu pomoć partnerskoj zemlji kroz konkretan projekat, bude zadužen za upućivanje predloga Vladi, kao i evaluaciju i monitoring projekta koji bi se realizovao u partnerskoj zemlji, uz mišljenje MVP. Prema važećem Zakonu, upućivanje službene razvojne pomoći je u isključivoj nadležnosti MVP, a faktički već ostali državni organi učestvuju u pružanju razvojne pomoći (kao npr. prenos znanja u oblasti evropskih integracija drugim državama kandidatima za članstvo, a dnevnice i dio bruto zarade za dane prenosa iskustva se obračunavaju kao službena razvojna podrška).</p>	<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postizu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
<ul style="list-style-type: none"> - Koji se ciljevi postizu predloženim propisom? <p>Crna Gora kao aspirant za članstvo u EU je dužna da ispunjava obaveze iz pregovaračkog procesa. Obaveze u ovoj oblasti koje EU očekuje da države kandidati ispunjavaju u pregovaračkom procesu su: usklađivanje zakonodavstva (soft acquis koji reguliše ovu oblast) i uspostavljanje mehanizma pomoću kojeg se može pratiti primjena. Takođe, prioriteti u ovoj oblasti se usklađuju sa Ciljevima za održivog razvoja Ujedinjenih nacija, koji su predvideni Agendom za održivi razvoj do 2030.godine i Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. <p>Programom rada Vlade za 2023. godinu je definisano da će u IV kvartalu Vlada utvrditi Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći. Takođe, Programom pristupanja Crne Gore EU (PCG) za period 2023-2024 definisano je da će u IV kvartalu 2023. godine Vlada utvrditi Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, a u IV kvartalu 2024. godine da će Zakon biti primjenjivan. Definisan je rok od godinu dana za skupštinsku proceduru.</p>
<p>3. Opcije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). - Obratiti pažnju na preferiranu opciju? 	<ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). <p>Tokom pregovaračkog procesa sa EU, a u cilju ispunjavanja obaveza iz poglavlja 30, potrebno je da Crna Gora uspostavi funkcionalan zakonodavni i institucionalni</p>

<p>Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, Crna Gora će potvrditi da ispunjava obaveze iz integracionog procesa. Evropska komisija je u svom izvješćaju 2023. godine dala preporuku koja se odnosi na usvajanje izmjena i dopuna Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Nespunjavaње obaveza u okviru privremeno zatvorenog poglavlja 30 bi moglo da utiče na dalji tok pregovaračkog procesa. Crna Gora ima obaveznu da podržava i principe na kojima počiva razvojna politika EU, s ciljem podsticanja razvoja i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDGs). Na tim linijama, potrebno je da Crna Gora kao donator uspostavi funkcionalan pravni i institucionalni okvir, te da razvije sopstvenu razvojnu politiku i metodologiju procjene efektivnosti</p>	<p>4. Analiza uticaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno. - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera. - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija. - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti. - Koje troškove će primijena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima). - Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
<p>okvir za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i upućivanje međunarodne humanitarne pomoći. Iako je Crna Gora već donijela Zakon u ovoj oblasti 2018. godine, prepoznati su izazovi u implementaciji, tako da je u izvješćaju EK za Crnu Goru za 2023. godinu data preporuka da se usvoje izmjene Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Imajući u vidu preporuku EK, nespunjavaње obaveze bi moglo negativno da se odrazi na integracioni put Crne Gore ka EU. Status quo opciju nije moguće razmatrati, jer je EK data preporuku u izvješćaju za Crnu Goru da se usvoje izmjene Zakona. Imajući u vidu da su evropske integracije vanjskopolitički prioritet Crne Gore, neophodno je ispunjavati obaveze za koje EK daje preporuku. Takođe, PPG-om 2023-2024, Crna Gora je obavijestila EK da je planirano da Vlada utvrdi Predlog zakona u IV kvartalu 2023. godine, dok je primjena planirana za IV kvartal 2024. godine (rok od godinu dana da Skupština usvoji Zakon).</p> <p>Obrazložiti preferiranu opciju?</p> <p>Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, Crna Gora potvrđuje spremnost da ispunjava obaveze iz pregovaračkog procesa, te da kao zemlja donator, u okviru svojih mogućnosti, pruža suzbenu razvojnu pomoć zemljama u razvoju i pravovremeno se uključuje u suzbijanje humanitarnih kriza u svijetu zajedno s EU. Usvajanjem Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći omogućava se uspostavljanje funkcionalnog i decentralizovanog sistema razvojne saradnje i humanitarne pomoći.</p>	

distribucije humanitarne i razvojne pomoći, baziranoj na opšteprihvaćenoj metodologiji OECD/ODA.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Prema definiciji OECD službena razvojna pomoć se finansira jedino i isključivo iz državnog budžeta. Promjena propisa ne podrazumijeva direktno opterećenje građanima i privredi, s obzirom da će se sredstva za ovu oblast planirati prilikom pripremanja Zakona o budžetu.

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Imajući u vidu da se Crna Gora već obavezala na izdvajanja za razvojnu i humanitarnu pomoć važećim Zakonom, usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, Crna Gora ispunjava preporuku Evropske komisije i samim tim obavezu iz pregovaračkog procesa.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Propis ne obuhvata stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Crna Gora ima obavezu da podržava principe na kojima počiva razvojna politika EU, s ciljem podsticanja razvoja i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDGs). Na tim linijama, potrebno je da Crna Gora kao donator uspostavi funkcionalan pravni i institucionalni okvir, te da razvije sopstvenu razvojnu politiku i metodologiju

procjene efektivnosti distribucije humanitarne i razvojne pomoći, baziranoj na opšteprihvaćenoj metodologiji OECD/ODA.

- Evropska unija se zajedno sa svojim državama članicama obavezala na ostvarivanje kolektivnog cilja izdvajanja za službenu razvojnu pomoć u iznosu do 0,7% bruto nacionalnog dohotka (BND) do 2030. Države članice koje su EU pristupile nakon 2004, obavezale su se na podizanje izdvajanja iz nacionalnog budžeta za službenu razvojnu pomoć u pomenutom periodu, u visini do 0,33% BND-a (GNI). Prema raspoloživim podacima, većina „mladih“ donatora još uvijek nije dostiglo date kriterijume. Pristupanjem EU, izdvajanja Crne Gore za razvojnu i humanitarnu pomoć do 2030. godine bi trebala da budu do 0,33% BND-a. U dizajniranju razvojnih programa, Crna Gora treba da se vodi, pored individualne, i kolektivnom obavezom usvojenom na nivou EU da se izdvaja 0,15-0,20% ukupnog BND (GNI) za manje razvijene zemlje (LDCs). Važno je istaći da je u pitanju „meko pravo“ EU, te da je na članicama EU na koji način i kojim zemljama u razvoju će upućivati službenu razvojnu pomoć.
- Usvajanjem Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći („Sl. list CG“, br. 038/18 od 13.06.2018), Crna Gora se našla u dualnoj poziciji – zemlja primalac razvojne pomoći i zemlja donator. Imajući u vidu preporuke Evropske komisije i prepoznate izazove u implementaciji važećeg Zakona, Ministarstvo vanjskih poslova je iniciralo izmjenu važećeg Zakona, radi uspostavljanja funkcionalnog i decentralizovanog sistema razvojne saradnje i humanitarne pomoći. Međuresorska radna grupa, u čijem radu su učestvovali predstavnici Ministarstva finansija, pripremila je Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći. Sugestije predstavnika Ministarstva finansija su uvrštene u tekst Nacrta.
- U ovoj fazi pregovaračkog procesa, Crna Gora treba da pripremi sistem na obaveze koje nas očekuju ulaskom u EU. Shodno navedenom, Crna Gora mora da ispuni dva uslova, a to su da se za službenu razvojnu pomoć koriste sredstva iz državnog budžeta i da programi treba da budu usmjereni zemljama u razvoju, koje su kao takve prepoznate na listi Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). U skladu sa navedenim, Crna Gora bi trebala da izdvaja za ovu namjenu kada postane članica EU, shodno procjenama u priloženoj tabeli. Navedena izdvajanja bi obuhvatala sredstva za Evropski razvojni fond, čiji iznos će biti pregovaran nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, zatim, dio kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, pružanje ekspertske pomoći, upućivanje humanitarne pomoći, kao i ostale kategorije shodno metodologiji OECD. Naglašavamo da većina članica EU ne dostiže 0,33% BND-a za službenu razvojnu pomoć, kao recimo Hrvatska koja je tokom 2022. godine izdvojila 80 miliona eura za ovu oblast, a to je 0,16% BND-a.
- Crna Gora će službeno postati zemlja donator kad prestane da bude zemlja primalac pomoći, tj. kada više ne bude na OECD-ovoj DAC listi. Ovaj proces se odvija paralelno sa procesom pristupanja EU, tako je Hrvatska uklonjena sa OECD liste 2011. godine, a postala članica EU 2013. godine. Finansijska sredstva za službenu razvojnu pomoć (ODA) Crne Gore zemljama u razvoju za sada se još

uvijek planiraju samo u budžetu MVP, a prema metodologiji OECD službena razvojna pomoć obuhvata razne kategorije troškova koje državne institucije već imaju u okviru svojih budžeta (npr. obračun dijela kontribucija određenim međunarodnim organizacijama, obračun za upućivanje ekspertske pomoći, održavanje seminara/radionica/ljetnjih škola, upućivanje spasilačkih ekipa u zemlje pogođene prirodnom nepogovodom idr.).

- Imajući u vidu važeći Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći, kao i da dostavljenim Predlogom zakona je definisan osnov za sprovođenje i upućivanje međunarodne razvojne i humanitarne pomoći. Odredbama Predloga zakona je propisano da je za svako upućivanje međunarodne razvojne i humanitarne pomoći potrebna procjena okvirne visine budžetskih sredstava koja se opredjeljuju za tu namjenu. Samim tim, mišljenje Ministarstva finansija je neophodno na predloge ograna uprave, prije upućivanja Vladi na razmatranje i usvajanje.
- Članovima 13 i 14 Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći se definišu izvori finansiranja međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći, kao što je propisano članovima 16 i 17 važećeg Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Način na koji se planiraju finansijska sredstva za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć, kao i u uporednoj praksi država članica EU, nije predmet ovog Zakona, već se definišu tokom pripremanja Zakona o budžetu. Stoga, do članstva u EU, državne institucije u okviru svojih budžeta planiraju sredstva za međunarodnu razvojnu i humanitarnu pomoć.
- Nakon obavljenih konsultacija u Sekretarijatu za zakonodavstvo, Nacrt zakona je bio upućen na javnu raspravu, a nakon toga Evropskoj komisiji na mišljenje. Imajući u vidu odgovor EK, nastavljena je dalja procedura kako bi Vlada utvrdila Predlog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
-
- Ministarstvo vanjskih poslova koordinira proces izmjene Zakona, te je u saradnji sa Njemačkom razvojnom agencijom (GIZ) obezbijedilo ekspertsku pomoć Hrvatske. Posjete hrvatskih eksperata realizovane su 2022. godine u periodu 26-27. aprila, 31. maja-1. juna, kao i 15-17. novembra, tokom kojih su održani sastanci Međuresorne radne grupe. Takođe, sastanak MRG je održan 6. decembra, tokom kog su razmatrani komentari predstavnika nadležnih resora na Nacrt zakona i data obrazloženja hrvatskih eksperata.

- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Tokom pripreme Nacrta zakona, uvažene su sugestije članova MRG. Predstavnicima Ministarstva finansija su članovi MRG, čije sugestije na Nacrt zakona su uvrštene. Na Nacrt zakona mišljenja su zvaničnim putem dostavili Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo kulture i medija, i Ministarstvo javne uprave.

Nakon konsultacija u Sekretarijatu za zakonodavstvo, Nacrt zakona je upućen na javnu raspravu. Imajući u vidu da nije bilo komentara na Nacrt zakona, upućen je Evropskoj komisiji na mišljenje. EK uputila je odgovor u kom se navodi da nemaju komentara na Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, kao i da je potrebno da im se dostavi konačna verzija teksta zakona usvojenog u Skupštini.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu planirano je utvrđivanje Predloga zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći u IV kvartalu 2023. godine.

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Mišljenja i dostavljene sugestije državnih organa koje su dostavljene zvaničnim putem su prihvaćena, kao i komentari i sugestije od strane Sekretarijata za zakonodavstvo. Tokom perioda javne rasprave nije bilo dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, a takođe, Evropska komisija je uputila odgovor da nema komentara.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Predlogom zakona je decentralizovan sistem razvojne saradnje i humanitarne pomoći, s obzirom da državni organi i organi lokalne samouprave, kao i ostali subjekti pružaju službenu razvojnu pomoć zemljama u razvoju. Potencijalnu prepreku može da predstavlja obračun službene razvojne pomoći i humanitarne pomoći po metodologiji OECD. S tim u vezi, potrebno je da institucijama bude obrazloženo šta sve podrazumijeva službena razvojna pomoć partnerskim zemljama, kao i da redovno i pravovremeno izvještavaju Ministarstvo vanjskih poslova o sprovedenoj/upućenoj razvojnoj i humanitarnoj pomoći, kako bi se adekvatno vodila evidencija.

- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ključni indikator su izdvajanja iz nacionalnog budžeta za službenu razvojnu pomoć, u visini do 0,33% BND-a (GNI). Na godišnjem nivou bi trebao da se vrši

obračun, o kom se u ovoj fazi izvještava kroz Prilog izvještaju EK za pregovaračko poglavlje 30. U dizajniranju razvojnih programa, Crna Gora treba da se vodi, pored individualne, i kolektivnom obavezom usvojenom na nivou EU da se izdvaja 0,15-0,20% ukupnog BND (GNI) za manje razvijene zemlje (LDCs). Važno je istaći da je u pitanju „meko pravo“ EU, te da je na članicama EU na koji način i kojim zemljama u razvoju će upućivati službenu razvojnu pomoć. Takođe, prema raspoloživim podacima, većina „mladih“ donatora još uvijek ne uspijeva da dostigne 0,33% BND (GNI).

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Predlogom zakona je propisano da organi, na čiji predlog se sprovodi međunarodna razvojna saradnja, odnosno upućuje međunarodna humanitarna pomoć, nadležni su za implementaciju, evaluaciju i monitoring.

Za sve oblike službene razvojne pomoći koju Crna Gora upućuje zemljama u razvoju je potrebna procjena okvirne visine budžetskih sredstava koje se opredjeljuju za tu namjenu, kao i za humanitarnu pomoć. Stoga, prilikom upućivanja službene razvojne pomoći i/ili humanitarne pomoći, predlagač je u obavezi da od Ministarstva finansija zatraži saglasnost za opredijeljena budžetska sredstva.

- Za monitoring primjene propisa je zaduženo Ministarstvo vanjskih poslova.

Datum i mjesto

Podgorica, 21. novembar 2023.

Starješina

